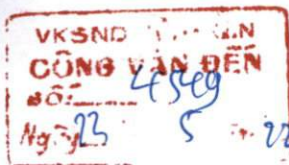

Số: 26 /TB-VKS-V3

Hà Nội, ngày 18 tháng 05 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Đối với bản án dân sự sơ thẩm có vi phạm bị sửa án

Qua công tác kiểm sát việc giải quyết theo thủ tục phúc thẩm đối vụ án dân sự: “*Chia tài sản chung và tranh chấp chia di sản thừa kế*” giữa nguyên đơn là ông Ngô Văn Nho và bị đơn là chị Ngô Thị Hải, anh Ngô Như Thủy, anh Ngô Minh Sơn, chị Ngô Thị Kiều, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy quá trình giải quyết vụ án Tòa án cấp sơ thẩm có vi phạm trong việc áp dụng pháp luật dẫn đến quyết định của bản án không đúng quy định pháp luật, cần rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung và quá trình giải quyết vụ án:

Ông Nho và vợ là bà Vũ Thị Hỷ có 06 người con chung là anh Ngô Như Thủy (hiện đang ở Australia), Ngô Minh Sơn, Ngô Thị Hải, Ngô Minh Đông, Ngô Thị Kiều, Ngô Thị Thoa. Quá trình chung sống ông Nho và bà Hỷ có tài sản chung là một ngôi nhà cấp 4 trên thửa đất có diện tích 550,2m² (trong đó có 188,8m² đất ở và 361,4m² đất trồng cây lâu năm) được UBND thành phố Cẩm Phả cấp Giấy CNQSDĐ ngày 25/5/2012.

Bà Hỷ chết năm 2013 không để lại di chúc. Nay ông Nho muốn chia phần di sản thừa kế do bà Hỷ để lại trong khối tài sản chung của vợ chồng.

Quá trình giải quyết vụ án, anh Đông, chị Thoa tặng cho phần di sản thừa kế do bà Hỷ để lại cho ông Nho. Anh Thủy tặng cho phần di sản thừa kế do bà Hỷ để lại cho chị Kiều.

Bản án dân sự sơ thẩm số 08/2019/DSST ngày 25/11/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ninh xử: Chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Ngô Văn Nho về việc xác định phần tài sản của ông trong khối tài sản chung với bà Hỷ và phân chia phần di sản thừa kế của bà Hỷ để lại trong khối tài sản chung theo quy định của pháp luật...

“- Ông Ngô Văn Nho được chia là quyền sử dụng đất và quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất, theo Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BH 735817, do Ủy ban nhân dân thành phố Cẩm Phả cấp ngày 25/5/2012, mang tên ông Ngô Văn Nho và bà Vũ Thị Hỷ.

Ông Ngô Văn Nho có trách nhiệm thanh toán trả cho anh Ngô Minh Sơn, chị Ngô Thị Hải mỗi người 67.228.083đ (Sáu mươi bảy triệu, hai trăm hai mươi tám nghìn, không trăm tám mươi ba đồng); thanh toán trả cho chị Ngô Thị Kiều số tiền 134.456.166đ (Một trăm ba mươi tư triệu, bốn trăm năm mươi sáu nghìn, một trăm sáu mươi sáu đồng); thanh toán trả cho anh Ngô Như Thủy 71.273.261đ (bảy mươi một triệu, hai trăm bảy mươi ba nghìn, hai trăm sáu mươi một đồng).

Ông Ngô Văn Nho có quyền đến cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, để làm thủ tục đăng ký biến động quyền sử dụng đất và quyền sở hữu tài sản sang tên ông đối với thửa đất số 65a, tờ bản đồ số 10 tại địa chỉ tổ 5, khu 1B, phường Cẩm Trung, thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh (theo Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BH 735817, do Ủy ban nhân dân thành phố Cẩm Phả cấp ngày 25/5/2012, mang tên ông Ngô Văn Nho và bà Vũ Thị Hỷ), sau khi hoàn thành nghĩa vụ thanh toán trả tiền cho các anh Ngô Như Thủy, Ngô Minh Sơn, các chị Ngô Thị Hải, Ngô Thị Kiều.”

“..3. Về quyền kháng cáo: Các đương sự có mặt tại phiên tòa, có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày tuyên án; các đương sự vắng mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày nhận được bản án hoặc ngày bản án được niêm yết theo quy định”

Sau khi xét xử sơ thẩm, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Ninh đã có kháng nghị phúc thẩm số 03/QĐKNPT-VKS-DS ngày 10/12/2019.

Bản án dân sự phúc thẩm số 17/2022/DSPT ngày 20/01/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, xử: Chấp nhận một phần Quyết định kháng nghị số 03/QĐKNPT-VKS-DS của Viện trưởng VKSND tỉnh Quảng Ninh và sửa một phần Quyết định của Bản án sơ thẩm số 08/2019/DSST ngày 25/11/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Ninh gồm các nội dung:

- Ông Ngô Văn Nho được chia là QSDĐ 550,2m² và quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất, theo GCNQSDĐ, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BH 735817, do UBND thành phố Cẩm Phả cấp ngày 25/5/2012, mang tên ông Ngô Văn Nho và bà Vũ Thị Hỷ. Đồng thời giao toàn bộ các công trình xây dựng gồm: 01 Nhà cấp bốn ba gian tường gạch trên đất tranh chấp là tài sản chung do ông Nho và bà Hỷ tạo dựng; nhà bếp, nhà vệ sinh, sân xi măng, tường gạch chỉ và cổng sắt, kè đá hộc, tường gạch ba banh và kè xây gạch ba banh do anh Thủy xây dựng, các nguyên vật liệu xây dựng, cây cối và các tài sản hiện có trên thửa đất 550,2m² cho ông Nho được quyền sở hữu và sử dụng.

- Ông Ngô Văn Nho có quyền đến cơ quan Nhà nước có thẩm quyền, để làm thủ tục đăng ký biến động QSDĐ 550,2m² và quyền sở hữu tài sản sang tên ông Nho đối với thửa đất số 65a, tờ bản đồ số 10 tại địa chỉ tổ 5, khu 1B, phường Cẩm Trung, thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh (theo GCNQSDĐ, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BH 735817, do UBND thành phố Cẩm Phả cấp ngày 25/5/2012, mang tên ông Ngô Văn Nho và bà Vũ Thị Hỷ), và toàn bộ các công trình xây dựng gồm: 01 Nhà cấp bốn ba gian tường gạch trên đất tranh chấp là tài sản chung do ông Nho và bà Hỷ tạo dựng; nhà bếp, nhà vệ sinh, sân xi măng, tường gạch chỉ và cổng sắt, kè đá hộc, tường gạch ba banh và kè xây gạch ba banh do anh Thủy xây dựng, các nguyên vật liệu xây dựng, cây cối và các tài sản hiện có trên thửa đất 550,2m² cho ông Nho được quyền sở hữu và sử dụng sau khi hoàn thành nghĩa vụ thanh toán trả tiền cho các anh Ngô Như Thủy, Ngô Minh Sơn, các chị Ngô Thị Hải, Ngô Thị Kiều.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm:

Trong vụ án trên, Tòa án cấp sơ thẩm đã có vi phạm, thiếu sót trong việc áp dụng pháp luật, nội dung tuyên án và thời hạn kháng cáo, cụ thể như sau:

+ *Về nội dung tuyên án:* Theo tài liệu thẩm định, định giá xác định: nhà, tường gạch, kê đá trên đất tranh chấp là tài sản chung do ông Nho và bà Hỷ tạo dựng; nhà bếp, nhà vệ sinh, tường gạch và cổng sắt do anh Thủy xây dựng. Bản án sơ thẩm tuyên ông Nho được chia QSDĐ và quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất, theo GCNQSDĐ, quyền sở hữu nhà ở, nhưng không tuyên cụ thể từng loại tài sản trên đất là thiếu sót, gây khó khăn khi thi hành Bản án (vì GCNQSDĐ không thể hiện có tài sản).

Mặt khác, Bản án sơ thẩm buộc ông Nho phải thanh toán cho anh Thủy tiền sửa chữa nhà, xây dựng nhà bếp, nhà vệ sinh, tường gạch chỉ và cổng sắt có số tiền 71.273.261đ, nhưng lại không xác lập cho ông Nho được quyền sở hữu các tài sản này là thiếu sót, ảnh hưởng đến quyền lợi của đương sự, gây khó khăn khi thi hành án.

+ *Về áp dụng pháp luật:* Vụ án chia thừa kế được Tòa án cấp sơ thẩm thụ lý ngày 22/6/2017 là thời điểm Bộ luật Dân sự năm 2015 có hiệu lực pháp luật. Tuy nhiên, bản án sơ thẩm áp dụng Bộ luật Dân sự năm 2005 để giải quyết là trái với quy định tại điểm b khoản 1 Điều 688 Bộ luật Dân sự năm 2015.

+ *Về thời hạn kháng cáo:* Tại phiên tòa sơ thẩm, anh Ngô Như Thủy cư trú ở nước ngoài vắng mặt, anh Thủy đã được triệu tập hợp lệ, và không có đơn xin xét xử vắng mặt. Tuy nhiên, Bản án sơ thẩm lại tuyên án định thời hạn kháng cáo của các đương sự vắng mặt trong đó có anh Thủy là 15 ngày, kể từ ngày nhận được Bản án hoặc kể từ ngày Bản án được niêm yết, là không đúng quy định của BLTTDS. Tại khoản 2 Điều 479 BLTTDS năm 2015 quy định: "...2. Đương sự cư trú ở nước ngoài không có mặt tại phiên tòa thì thời hạn kháng cáo bản án, quyết định của Tòa án là 01 tháng, kể từ ngày bản án, quyết định được tổng đạt hợp lệ hoặc kể từ ngày bản án, quyết định được niêm yết hợp lệ theo quy định của pháp luật...".

Do bản án sơ thẩm có những vi phạm thiếu sót nêu trên nên bản án phúc thẩm đã sửa án sơ thẩm, khắc phục những vi phạm thiếu sót.

Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực phía Bắc nghiên cứu, rút kinh nghiệm, nâng cao chất lượng công tác kiểm sát giải quyết các vụ án dân sự. /.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng – PVTVKSNDTC (để b/c);
- Vụ 9 – VKSNDTC;
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để b/c);
- Đ/c PVTVC1 phụ trách Viện 3;
- VKSND 28 tỉnh, thành phố khu vực phía Bắc;
- Các Viện nghiệp vụ VC1;
- Lưu: VT, V3.

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

★ Vũ Quang Huy